

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 68.71
Tarih: 24.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve gerekçesi ektedir.

Gereğini arz ederiz.

Mülkiye BİRTANE
Kars Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	03 Şubat 2014	E. No:	2/1974	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
24 Ocak 2014
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
24 Ocak 2014
No : 279158

GENEL GEREKÇE

Şeffaf devlet, en sade anlamıyla vatandaşların devletin harcamalarını takip edebilmesi, kaynakların nasıl kullanıldığı hakkında bilgi edinebilmesi, iktidarın ve kamu kurumlarının kaynakların kullanımına dair karar ve tutulan kayıtları kontrol mekanizmasına sahip olması durumudur.

Demokratikleşmeyi bir bütün olarak sağlamış, halka hesap verebilen, bütçe hakkının aktif olarak işletildiği, yargının tam bağımsız ve tarafsız olduğu ülkelerde yolsuzlukların yaşanması sık karşılaşılan bir durum değildir. Kaldı ki denetim mekanizmasının güçlü olduğu böylesi ülkelerde dahi benzer durumların yaşandığı bir gerçek. Ancak gelişmekte olan, demokrasiyi özümsememiş, kamu kurumlarında denetim mekanizması olmayan, devlet harcamalarını açık takip sistemi kurulmayan ülkelerde yolsuzluk da devletin varlığı ile birlikte sürekli varlığını korumaktadır.

Demokratik ve şeffaf ülkelerde yolsuzluk yapılması hangi ölçüde zor ise Türkiye gibi ülkelerde de yolsuzlukların açığa çıkması, soruşturulması aynı ölçüde zordur. Türkiye'de yolsuzluk Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana kamu yönetiminin büyük bir sorunudur. Rüşvet, kayırmacılık, aracılık benzeri ahlaka aykırı uygulamalar kültürün bir parçası haline gelmiştir. Rüşvet, irtikap, zimmet, resmi ihaleye fesat karıştırma, kayırmacılık ve ayrımcılık kamu yönetiminde en çok karşılaşılan durumlardır. Çünkü kamu kurumları, iktidara göre hareket etmektedir, siyasiler bürokrasi üzerinde oldukça etki sahibidir ki bir kamu görevlisinin görevde kalabilmesi ise iktidara uygun hareket etmesine bağlanmıştır. Karşılıklı bağımlılık ortamı yolsuzlukların kamuoyunda gizlenebilmesini kolaylaştırmaktadır. İktidarların kadroları siyasi tercihlerine göre belirlemesi, aynı zamanda siyasilerin ve iktidara yakın sivil toplum örgütlerinin de kendi siyasi görüşleri çerçevesinde bu alan üzerinde etkili olmaya çalışması, bürokrasinin tarafsızlığını ortadan kaldırmaktadır. Siyasileşen bürokrasi ise iktidarda olan partinin yönlendirmesi ile özel kuruluşlara kolaylıklar sağlamakta, parti yöneticilerine, milletvekillerine, bakanlarına ve yakınlarına kamu kaynaklarını dilediği gibi kullanma, üzerinde şahsı adına işlem yapma imkanı vermektedir.

17 Aralık 2013 tarihinde başlayan rüşvet ve yolsuzluk operasyonu, AKP ve Cemaat arasında bir hesaplaşma olarak görülse de, bu durum devlete olan güveni yeniden büyük ölçüde sarsmıştır. Bu durum karşısında yapılacak tek şey saydam bir devlet anlayışını hayat geçirmektir. Çünkü saydam bir sistem, hesap verme sorumluluğu sağlar. Kamu kaynaklarının nasıl ve hangi amaçlara yönelik kullanıldığı konusunda vatandaşlara kontrol imkanı verir. Türkiye'de şeffaf devlet anlayışı olmadığı gibi, bir denetim mekanizması da yoktur.

Türkiye'de yolsuzlukla mücadele hakkında bazı yasal düzenlemeler bulunmaktadır ve Türkiye bu konuda düzenlenmiş bazı uluslararası sözleşmeleri imzalayarak yürürlüğe koymuştur. Ancak yasal düzenlemeler ve uluslararası sözleşmelerin anlam bulması için takip ve denetim mekanizması kurulması gerekmektedir. Denetim mekanizmalarının çoğaltılarak etkin bir şekilde hayat geçirilmesi için TBMM'de Devletin Şeffaflaştırılması ve Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu kurulması bir başlangıç olacaktır. Komisyonun kapsamı, yetkileri ve çalışma yöntemleri Genel Kurul görüşmelerinde ortaklaşarak belirlenmelidir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. Türkiye Büyük Millet Meclisi İ t z    n n 20. Maddesinde yer alan Türkiye Büyük Millet Meclisi Komisyonlarına 18. Komisyon olarak “**Devletin  effafla tırılması ve Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu**” kurulması öngörülmektedir. Böylece kamu harcamalarının denetlenebilmesi, devlet kaynaklarının iktidar gücü ile kişiler ve özel kuruluşlar arasında pay edilmesinin engellenebilmesi, halka denetim ve kontrol mekanizması oluşturulabilmesi sağlanacaktır. Söz konusu önlemler, devletin demokratik gerekler çerçevesinde şeffaf ve hesap verebilir bir anlayışa kavuşmasını mümkün kılacaktır.

Madde 2. Yürürlük maddesidir.

Madde 3. Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ İÇTÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA İÇTÜZÜK TEKLİFİ

Madde 1. 5/3/1973 Tarihli ve 584 Karar numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi İctüzüğünün 20. Maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“17. Devletin Şeffaflaştırılması ve Yolsuzlukla Mücadele Komisyonu.”

Madde 2.Bu İctüzük hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3.Bu İctüzük hükümleri Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütülür.